

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Pavla Molka a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **J. K.**, zast. Mgr. Petrem Miketou, advokátem se sídlem Jaklovecká 1249/18, Ostrava, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 7. 2023, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 1. 2024, č. j. 18 Ad 22/2023-44,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Petru Miketovi, advokátu, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v řízení o kasační stížnosti ve výši **1 573 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná rozhodnutím uvedeným v záhlaví zamítla námitky žalobce a potvrdila rozhodnutí žalované ze dne 6. 4. 2023, č. j. X (dále též jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná zamítla žádost o změnu výše invalidního důchodu podle § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť shledala, že žalobce je nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně. Dle posudkového hodnocení lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) MUDr. J. byla rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce úplavice cukrová 2. typu na PAD – neúplně kompenzovaná s diabetickou polyneuropatií dolních končetin středně těžkou. Jedná se o zdravotní postižení uvedené v kapitole IV, položce 2c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity, ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), a míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena ve výši 45 %. Vzhledem k dalšímu postižení

zdravotního stavu a vzhledem k profesi žalobce (elektrikář) byla tato hodnota zvýšena o 10 % na celkových 55 %. V rámci námitkového řízení vypracovala dne 14. 6. 2023 posudek posudková lékařka MUDr. D., Ph.D. Tento posudek potvrdil závěry posudku lékařky OSSZ, tedy že nedošlo k podstatnému zhoršení zdravotního stavu ve srovnání s posouzením v listopadu 2021, v souvislosti s přiznáním invalidního důchodu druhého stupně.

[2] Žalobce proti danému rozhodnutí podal žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), který ji zamítl rozsudkem uvedeným v záhlaví. Krajský soud nechal vypracovat posudek Posudkové komise MPSV, pracoviště v Ostravě (dále též jen „PK MPSV“), která dne 19. 10. 2023 zasedala ve složení předsedkyně komise, další lékař s odborností v oboru interního lékařství a tajemnice. Žalobce byl jednání PK MPSV přítomen. Posudková komise uvedla, že rozhodující příčinou žalobcova nepříznivého zdravotního stavu je úplavice cukrová 2. typu. Jedná se o středně těžké funkční postižení s komplikacemi až středně těžkého stupně. Žalobce je tak schopen práce s podstatně menšími nároky na tělesné schopnosti. Posudek se zakládal na zprávě praktické lékařky MUDr. S. ze dne 7. 2. 2023, zprávě neuroložky MUDr. B. ze dne 10. 7. 2023, EMG vyšetření MUDr. K. ze dne 20. 7. 2023 a diabetologickém vyšetření MUDr. M. ze dne 24. 7. 2023. Ze zdravotní dokumentace žalobce vyplynulo, že opakovaně neužívá doporučenou medikaci. Přijaté závěry PK MPSV se shodují ve stanovení kategorie zdravotního postižení žalobce jak s posudkem OSSZ, tak s posudkem lékařky žalované v námitkovém řízení. Všechny vypracované posudky zdravotního stavu žalobce se shodují v kvalifikaci rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a to podle kapitoly IV, položky 2c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Rovněž procentní míra poklesu pracovní schopnosti žalobce byla všemi posudky stanovena na horní hranici procentního rozpětí, tedy na 45 %, a shodně byla zvýšena o dalších (maximálně možných) 10 %, tedy na celkových 55 %. V souladu s platnou právní úpravou muselo dojít k posouzení pracovního poklesu na základě nejzávažnějšího zdravotního postižení.

[3] Žalobce rovněž v průběhu soudního řízení navrhl provedení důkazu lékařskými zprávami MUDr. B. ze dne 4. 1. 2024 a MUDr. S. ze dne 24. 10. 2023. Lékařské zprávy krajský soud neprovedl, neboť musí vycházet ze zdravotního stavu žalobce v době rozhodování žalované a navíc neshledal přesah těchto lékařských zpráv do okamžiku vydání napadeného rozhodnutí. Případné zhoršení zdravotního stavu nemůže být v soudním řízení zohledněno, ale může být předmětem nového správního řízení.

[4] Z těchto důvodů krajský soud žalobu zamítl.

II. Obsah kasační stížnosti žalobce

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[6] Stěžovatel připomněl, že až v průběhu řízení před krajským soudem předložil lékařské zprávy MUDr. B. ze dne 4. 1. 2024, lékařky neurologické kliniky, a zprávy z vyšetření MUDr. S. ze dne 24. 10. 2023, z nichž vyplývá, že u něj došlo k podstatnému zhoršení zdravotního stavu. MUDr. B. konstatovala, že s ohledem na pokračující

pokračování

onemocnění je nezbytná čtyřiaadvacetihodinová pomoc při běžných denních aktivitách a že doporučuje stěžovateli přesun do domova s pečovatelskou službou. Krajský soud tyto zprávy neprovedl jako důkaz s odůvodněním, že není zřejmé, že by měly přesah do okamžiku vydání napadeného rozhodnutí. Stěžovatel s tímto postupem nesouhlasí a domnívá se, že tyto zprávy měl krajský soud provést jako důkaz, aby mohlo být odborným posouzením zjištěno, zda tento zdravotní stav existoval již ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí. Je navíc otázkou, zda s přihlédnutím ke složení posudkové komise a odbornosti lékařů byla dostatečně zohledněna předchozí vyšetření stěžovatele v oboru neurologie, provedená před 24. 10. 2023. Stěžovatel proto navrhl zrušení rozsudku krajského soudu.

[7] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se NSS ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, NSS takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního NSS podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, ve kterém interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou NSS; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikurní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[10] Kasační stížnost je nepřijatelná. NSS neshledal, že by byl naplněný některý z bodů označených výše.

[11] Stěžovatel ve své kasační stížnosti nesouhlasí s tím, že krajský soud nezohlednil lékařské zprávy, které doložil v rámci soudního řízení. Jak již zdůraznil krajský soud, soudy musejí podle § 75 odst. 1 s. ř. s. při svém rozhodování vycházet ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného správního rozhodnutí. Krajský soud tedy vycházel ze zdravotního stavu stěžovatele ke dni 3. 7. 2023. Na případné zhoršení svých zdravotních obtíží, které nastalo po tomto datu, může stěžovatel poukazovat v případném novém správním řízení o nové žádosti o přiznání invalidního důchodu.

[12] Co se týče údajné nedostatečné podloženosti závěrů žalované, z judikatury NSS plyne, že správní soudy nemají odborné medicínské znalosti a vycházejí při posuzování zákonnosti rozhodnutí o nárocích na invalidní důchod z posudků příslušných posudkových

orgánů. Posudek PK MPSV se stává rozhodným pro posouzení věci jen tehdy, splňuje-li požadavky úplnosti skutkových zjištění a přesvědčivosti posudkových závěrů (srov. rozsudky NSS ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, č. 511/2005 Sb. NSS, či ze dne 8. 12. 2021, č. j. 4 Ads 184/2021-30). V případě invalidity musí být z posudku zřejmé, že zdravotní stav konkrétní osoby byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotní dokumentace a s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, dále v něm musí být uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav lze podřadit pod dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, a pokud ano, v jakém rozsahu poklesla schopnost pracovní činnosti posuzovaného.

[13] Stěžovatel v kasační stížnosti neuvádí nic, čím by zpochybnil, že tyto požadavky judikatury nebyly v jeho případě splněny. Posudek PK MPSV ze dne 19. 10. 2023 splňuje uvedené požadavky a konstatuje, že stěžovatel je ke dni vydání rozhodnutí žalované invalidní ve druhém stupni podle § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění s poklesem pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu nejméně o 50 %, nejvýše však o 69 %. Stěžovatel byl jednání PK MPSV přítomen, ke svému zdravotnímu stavu se vyjádřil a komise toto vyjádření mohla zhodnotit ve světle lékařských zpráv, které měla k dispozici. NSS připomíná, že předsedkyní PK MPSV byla MUDr. Č., jejíž odborností je neurologie, nic tedy nenasvědčuje tomu, že by snad měly být neurologické lékařské zprávy špatně interpretovány či nedoceny. V daném případě se shodují všechny posudky včetně posudku PK MPSV na shodném důvodu invalidity, stupni invalidity i na procentuálním vyjádření poklesu pracovní schopnosti.

[14] Krajský soud zdůvodnil, proč neprovedl jako důkaz lékařské zprávy ze dne 24. 10. 2023 a 4. 1. 2024, které stěžovatel dodal a které byly vydány až po vydání rozhodnutí žalované. NSS proto neshledal v napadeném rozsudku zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Neshledal ani žádný jiný důvod přijatelnosti kasační stížnosti.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nepřijatelnou odmítl podle § 104a s. ř. s.

[1] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná měla ve věci plný úspěch, ovšem podle § 60 odst. 2 s. ř. s. nelze přiznat náhradu nákladů řízení správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[16] Stěžovateli byl již v řízení před krajským soudem ustanoven zástupcem Mgr. Petr Miketa, advokát, který jej podle § 35 odst. 10 s. ř. s. zastupuje i v řízení o kasační stížnosti. Jeho odměnu a náhradu hotových výdajů za zastupování hradí stát. V daném případě tudíž tomuto ustanovenému zástupci náleží za řízení o kasační stížnosti odměna za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a to ve výši 1 000 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 2 advokátního tarifu]. Vedle toho má zástupce stěžovatele též právo na náhradu hotových

pokračování

výdajů s tímto úkonem souvisejících ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Stěžovatelův zástupce již v řízení před krajským soudem doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty. Odměna a náhrada hotových výdajů se tudíž zvyšuje o částku této daně ve výši 273 Kč (tj. 21 % z částky 1 300 Kč). Celkem tedy zástupci stěžovatele náleží odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 1 573 Kč. Tato částka bude ustanovenému zástupci vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. dubna 2024

JUDr. Pavel Molek
předseda senátu